

Revisjonsrapport

Rapport	
Rapporttittel Rapport etter tilsyn med risikoutsatte grupper og arbeidstakermedvirkning (408006003)	Aktivitetsnummer 408006003

Gradering		
☒ Offentlig	☐ Begrenset	☐ Strengt fortrolig
☐ Unntatt offentlighet	☐ Fortrolig	

Involverte	
Hovedgruppe T-Flyttbare	Oppgaveleder Brit Gullesen
Deltakere i revisjonslaget Brit Gullesen, Anne Mette Eide og Tone Guldbrandsen	Dato 12.12.2016

1 Innledning

Petroleumstilsynet (Ptil) gjennomførte i perioden 24.10 til 28.10.2016 tilsyn med Prosafe AS (Prosafe) sine systemer og praksis for identifikasjon og oppfølging av potensielt risikoutsatte grupper, og hvorvidt tilretteleggingen for arbeidstakermedvirkning og vernetjeneste praktiseres etter krav i regelverket. Det ble avholdt et oppstartsmøte på land 24.10.2016 hos Prosafe på Forus med etterfølgende verifikasjon om bord på Safe Zephyrus.

På oppstartsmøtet på land presenterte Prosafe sin organisasjon, kartlegginger, vurderinger og oppfølging av RUG, arbeidstakermedvirkning og vernetjeneste.

2 Bakgrunn

Ptil har hatt risikoutsatte grupper som hovedprioritering fra 2007 til 2014. I mai 2014 hadde Ptil tilsyn på Regalia hvor temaet var risikoutsatte grupper og arbeidstakermedvirkning. Dette tilsynet avdekket store mangler i Prosafe sine systemer og praksis for identifikasjon og oppfølging av risikoutsatte grupper og for arbeidstakermedvirkning, og tilsynet resulterte i et pålegg. Pålegget inneholdt krav om gjennomføring av arbeidsmiljøkartlegginger og risikovurderinger, forpliktende plan for gjennomføring av risikoreduserende tiltak, ansvarsavklaring og kompetanse hos personell med oppgaver innen arbeidsmiljø, samt etablering av FS-AMU og valg av hovedverneombud.

Prosafe fikk innvilget samsvarsuttalelse (SUT) for Safe Boreas 29.5.2015, og for Safe Zephyrus 19.7.2016. Tilsynsaktiviteter innen arbeidsmiljø ble utført i forbindelse med saksbehandlingen av SUT-søknadene for innretningene.

Tilsynet på Safe Zephyrus var en oppfølging av de tidligere utførte tilsynsaktivitetene.

3 Mål

Målet med tilsynsaktiviteten var å vurdere om Prosafe sine systemer og praksis innen arbeidsmiljøområdet, samt arbeidstakermedvirkning og vernetjeneste, var i samsvar med krav i regelverket.

4 Resultat

Safe Zephyrus kom i drift 22.7.2016 på Ivar Aasen feltet, og hadde under tilsynet vært i drift i tre måneder på en kontrakt med varighet på seks måneder.

Prosafe benyttet eksponeringsdata fra en generell helserisikovurdering utført på søsterriggen Safe Boreas som grunnlag for å identifisere risikoutsatte grupper på Safe Zephyrus. Videre var det utført en vurdering av kjemisk helserisiko for Prosafes personell om bord, og støydosimetermålinger var igangsatt for grupper av personell på Safe Zephyrus. En detaljert vurdering av ergonomiske risikoforhold for personell i forpleiningen (ESS), som var identifisert som en av de mest risikoutsatte gruppene, var imidlertid ikke utført og heller ikke planlagt verken av Prosafe eller ESS.

Flere tiltak var gjennomført på Safe Zephyrus på bakgrunn av erfaringer fra Safe Boreas. Prosafe manglet imidlertid en systematisk tilnærming til det å framskaffe detaljerte eksponeringsdata og risikovurderinger for personellet på Safe Zephyrus, og videre bruke disse resultatene aktivt som beslutningsgrunnlag for å prioritere tiltak for de mest risikoutsatte gruppene.

Det var uklar rollefordeling mellom Prosafe og ESS angående hvem som hadde ansvar for å fremskaffe eksponeringsdata og risikovurderinger for forpleiningspersonellet.

Det var valgt verneombud på Safe Zephyrus, både i Prosafe og i ESS. Det hadde imidlertid vært lite kontakt mellom verneombud på de ulike skift og mellom verneombud i Prosafe og ESS, og mellom verneombud i ESS og selskapet. Verneombudene hadde ikke deltatt i det systematiske HMS-arbeidet og det ble også avdekket mangelfull opplæring. Dedikerte verneombud, personell og ledelse, ny innretning, god atmosfære og gode styringsinstrument (regelverk, Prosafe arbeidsmiljømanual og andre Prosafe dokumenter) legger likevel til rette for et godt framtidig samarbeid.

5 Observasjoner

Ptils observasjoner deles generelt i to kategorier:

- Avvik: Knyttes til de observasjonene hvor vi mener å påvise brudd på regelverket.
- Forbedringspunkt: Knyttes til observasjoner hvor vi ser mangler, men ikke har nok opplysninger til å kunne påvise brudd på regelverket.

5.1.1 Kartlegging og risikovurdering

Avvik: Prosafe hadde ikke i tilstrekkelig grad utført risikovurderinger av arbeidsmiljøfaktorer for risikoutsatte grupper som på sikt kan medføre helseskader for disse på Safe Zephyrus.

Begrunnelse:

- På bakgrunn av en generell helserisikovurdering (GHRA) av personellgrupper på søsterriggen Safe Boreas, samt en oversikt over helseundersøkelser som grupper av personell skulle gjennomgå, var gruppene forpleining og teknisk personell (engineering staff) identifisert som spesielt risikoutsatte grupper på Safe Zephyrus. Det kom fram i tilsynet at Prosafe ikke hadde brukt denne kunnskapen til å prioritere videre oppfølging av de identifiserte gruppene. Prosafe hadde isteden planlagt en ny generell helserisikovurdering av personellgrupper på Safe Zephyrus i midten av november.
- Det var utført en vurdering av kjemisk helserisiko (Chemical Health Risk Assessment Safe Zephyrus, July 2016) for Prosafes personell om bord. Denne gav et godt grunnlag for å prioritere tiltak for de mest risikoutsatte gruppene om bord når det gjelder eksponering for kjemikalier. For forpleiningspersonellet fra ESS var det ikke utført en lignende vurdering. Under befaring i kjemikalielageret dedikert til forpleiningen sine kjemikalier, ble det for eksempel observert kanner med sterk syre og sterk base lagret side om side. Dette var forhold som allerede var identifisert i Prosafe sine egne kjemikalielager i rapporten angående kjemisk helserisiko. Et annet eksempel var eksponering for stekeos som ikke var kartlagt for ESS personell i byssa.
- I forbindelse med kontrakten på Ivar Aasen var det gjort endringer i bemanningen på Safe Zephyrus. I stedet for at dekkspersonellet inngikk i en rotasjon ved mottak av helikopter, var det opprettet en egen gruppe som skulle ta seg av helikoptertrafikk. Det var ikke gjort risikovurderinger av arbeidsmiljøfaktorene for dette personellet. Blant annet innebærer vanligvis både støynivået på helikopterdekk og fysisk belastning i forbindelse med bagasjebehandling en potensiell helserisiko.
- Risikovurdering av ergonomiske forhold var ikke utført for noen grupper av personell, heller ikke for forpleiningen. Det forelå heller ingen tidfestet plan for en slik risikovurdering. Dette til tross for at det for forpleiningen var identifisert flere «røde» faktorer innen ergonometri i GHRAen. Det var heller ikke utført andre spesifikke eksponeringskartlegginger for denne gruppen verken av Prosafe eller ESS, med unntak av de pågående dosimetermålingene.
- Det ble under tilsynet observert flere potensielle risikofaktorer for forpleining innen ergonometri som ikke var risikovurdert:
 - Dører var tunge å åpne
 - Terskler f.eks. i oppvasken, vaskeri, alle proviantlagre og til dørene inn til møterom og lugarer i 3. etasje
 - Avløpsrør i messa gikk ofte tett, og ristene her var tunge å løfte opp
 - Flere av arbeidsbenkene som brukes daglig i messa, var ikke høyderegulerbare
 - Ikke alt utstyr var veggmontert i toalettrom
 - Rene håndklær var plassert i skap over skulderhøyde. Dette representerte en repetitiv oppgave i en uheldig arbeidshøyde
 - De små avfallsbeholderne i korridorene var små og måtte derfor tømmes ofte
 - I «skrubben» var det ingen granulert oppvaskmaskin, men en vanlig oppvaskmaskin. Dette innebar at kasseroller måtte skrubbes manuelt. Dette alene var en potensiell risikofull oppgave. I tillegg var arbeidsplassen dårlig tilrettelagt:

- Den høyderegulerbare vasken/benken hadde ikke en vanlig håndspylers, men en manuell roterende skrubb som ble ansett å være uhensiktsmessig å bruke. Dette medførte at man isteden vasket kasseroller manuelt i vasken på en ikke høyderegulerbar vask/benk ved siden av som hadde håndspylers. Denne benken var for høy til dette formålet.
- Matkverna, som var plassert i arbeidslinja inn mot oppvaskmaskinen ved siden av vasken, var ikke ment å skulle ta all slags matavfall og hadde for liten kapasitet i forhold til behovet. Man måtte derfor løfte kasserollene bort til søppelbeholderen for å tømme dem for avfall.
- Skittent spylevann gikk over kanten på innsiden av matkverna og på veggen bak, slik at denne også måtte rengjøres.
- Ved innvendig rengjøring av vaskemaskinen medførte den åpne døren så lang rekkeavstand at arbeidet ble svært tungt og nærmest umulig å utføre. I tillegg måtte en stor og tung rist fjernes for å komme til.

Dette var noen eksempler på risikofaktorer som, sammen med det vi i befaringer og intervju fikk beskrevet som en hektisk arbeidsdag for forpleiningspersonellet, ikke var vurdert verken enkeltvis eller samlet – verken av ESS eller Prosafe.

- I malingslager var 10 liters malingsspann plassert over skulderhøyde. Det var ikke vurdert om dette og andre ergonomiske faktorer innebar en risiko for helseskade for personell som utførte malingsarbeid.

Til sammen viste dette at Prosafe ikke i tilstrekkelig grad hadde en systematisk tilnærming til framskaffelse av detaljerte eksponeringsdata og risikovurderinger for de mest risikoutsatte gruppene på Safe Zephyrus.

Krav:

Styringsforskriften § 18 om analyse av arbeidsmiljøet

5.1.2 Tiltak

Avvik: Mangelfull prioritering, implementering og verifisering av tiltak basert på risiko.

Begrunnelse:

- På grunn av ufullstendig oversikt over faktisk eksponering for grupper om bord på Safe Zephyrus, forelå det ikke tilstrekkelig grunnlag for å vurdere og prioritere tiltak for ulike grupper om bord, jf avvik 5.1.1.
- Områdekartlegginger viste at Safe Zephyrus hadde utfordringer på støy i flere områder. For å begrense støyeksponeringen for personellet om bord hadde Prosafe implementert tiltak basert på oppholdstidsbegrensninger. Systemet var bygget opp rundt bruk av WEAC (working environment area chart) for å finne nivåene i de ulike rommene og bruk av arbeidsmiljømanualen for å finne gjeldende oppholdstidsbegrensninger. Det var usikkerhet blant personellet vi intervjuet om hvordan opphold i flere rom med høyt, men ulikt støynivå skulle beregnes for et 12-timers skift.

- Vurdering av risikoforholdene, samt valg, bruk og vedlikehold av personlig verneutstyr syntes i stor grad å være overlatt til den enkelte arbeidstaker. Under intervju og befaring kom det fram at det var ulik bruk av masker ved samme type arbeid, og bruk av ulike typer hørselvern i samme område. Det var også ulik oppfatning av rutiner for vedlikehold og utskiftning av verneutstyret.
- Mangelfull kunnskap om faktisk risiko, jf. avvik 5.1.1, ga svekket grunnlag for god opplæring og informasjon.

Krav:

Arbeidsmiljøloven § 3-1 om krav til systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid, andre ledd bokstav c), jf aktivitetsforskriften § 34 om ergonomi, § 36 om kjemikalier og § 38 om støy

5.1.3 Kommunikasjon, rolle- og ansvarsavklaring

Avvik: Mangelfull kommunikasjon, rolle- og ansvarsavklaring når det gjaldt hvem som skulle sørge for eksponeringskartlegginger og risikovurderinger for ESS sitt personell om bord. Mangelfull avklaring av rollen til Safety Officer.

Begrunnelse:

Det var ikke avklart hvem som skulle foreta eksponeringskartlegginger og risikovurderinger for ESS personell:

- På oppstartsmøtet og i intervju opplyste Prosafe at de overfor ESS hadde sagt at Prosafe ville foreta eksponeringskartlegginger også for ESS personell.
- I intervju kom det fram at den lokale ledelsen i ESS ikke visste om det var Prosafe eller ESS som skulle foreta eksponeringskartlegginger for ESS personell om bord.
- Prosafe hadde utført en kjemisk risikovurdering på Safe Zephyrus. Forpleiningspersonell var ikke tatt med i denne.
- ESS personell var inkludert i de pågående støydosimeter målingene om bord, utført av Prosafe.
- ESS personell var tatt med i GHRAen utført av Prosafe på Safe Boreas som ble brukt som grunnlag for identifikasjon av risikoutsatte grupper på Safe Zephyrus.

Safety Officer sin rolle var ikke tilstrekkelig avklart på Safe Zephyrus:

- I Prosafes arbeidsmiljømanual, Safe Zephyrus Working Environment Manual, punkt 1.2.7, framgikk det at Safety Officer hadde en rådgivende funksjon og skulle ha “a free and independent position in relation to working environmental matters, and when necessary, will co-operate with and assist the Working Environment Committee and relevant Authorities”.
- I Prosafes organisasjonskart stod derimot Safety Officer plassert på samme linje som Chief Officer og Chief Engineer, som en del av lederteamet.
- I intervju framgikk det at Safety Officer oppfattet seg selv som en del av ledelsen og ikke som en del av bedriftshelsetjenesten med en fri og uavhengig stilling.
- Intervju viste også at annet personell om bord på Safe Zephyrus oppfattet Safety Officer som en del av ledelsen.

Krav:

Styringsforskriften § 6 om styring av helse, miljø og sikkerhet, andre og tredje ledd

5.1.4 Arbeidstakermedvirkning

Avvik: Verneombudene hadde ikke deltatt i det systematiske HMS-arbeidet på Safe Zephyrus.

Begrunnelse:

Ingen av verneombudene (VO) vi intervjuet hadde vært involvert i utarbeidelsen av Prosafe sin HMS-plan for Safe Zephyrus, for HMS-manualen eller andre styrende dokumenter. De kjente heller ikke til at andre verneombud hadde vært med i slikt arbeid. Vi fikk bekreftet av ledelsen at det ikke hadde vært medvirkning i utvikling av HMS-dokumentene.

VOene hadde ikke deltatt i etablering av agenda for FS-AMU-møtet og var så langt heller ikke blitt involvert i andre HMS-relaterte aktiviteter, som for eksempel vurdering av SOS-kort.

Krav:

Arbeidsmiljøloven § 6-2 om verneombudets oppgaver, fjerde ledd

6 Andre kommentarer

Verneombudet i ESS hadde ikke fått lovpålagt opplæring. ESS arrangerer egne VO-kurs hvert halvår. Det kan dermed gå et halvt år før dette verneombudet får opplæring. ESS har her et avvik fra regelverket som Prosafe burde ha påpekt overfor ESS.

Det var ikke i tilstrekkelig grad sikret at lokaler utenfor lokaler hvor røyking tillates, var røykfrie, jf. lov om vern mot tobakksskader § 25 om røykeforbud i lokaler og transportmidler. Det ble under tilsynet observert at det kom sigaretttrøyk ut fra røykerommet til andre lokaler, bl.a. korridorer. Det var satt i gang flere tiltak som reduserte problemet, men saken var på tilsynstidspunktet ikke løst.

I arbeidsmiljømanualen var det ikke referanser til gjeldende tiltaks- og grenseverdier for kjemisk eksponering i arbeidsmiljøforskriften om tiltaks- og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet, samt referanser til tilhørende sikkerhetsfaktor på 0,6 for en arbeidsperiode på 12 timer, jf. aktivitetsforskriften § 36 om kjemisk eksponering. For hørselskadelig støy var ikke gjeldene grenseverdi for daglig støyeksponering på $L_{EX12h} = 83$ dB referert til, jf. innretningsforskriften § 36 om støy og akustikk.

Det pågikk målinger av støyeksponering for personellet om bord på Safe Zephyrus. Det er uklart for Ptil hvordan resultatene fra disse målingene vil bli brukt på en systematisk måte mot de mest risikoutsatte gruppene. Foreløpige støytiltak har vært ved oppholdstidsbegrensninger og bruk av hørselvern.

Det var ikke satt opp skilt om bruk av dobbelt hørselvern i områder der dobbelt hørselvern var påkrevd.

Dieseleksos var et kjent problem under visse værforhold. Basert på erfaringer fra Safe Boreas var det gjort tekniske forbedringer på Safe Zephyrus. Disse hadde hatt god effekt, men problemet var fortsatt ikke fullt ut løst.

7 Deltakere fra Petroleumstilsynet

Anne Mette Eide – arbeidsmiljø
Tone Gulbrandsen – arbeidsmiljø
Brit Gullesen – arbeidsmiljø (oppgaveleder)

8 Dokumenter

Følgende dokumenter ble benyttet under planlegging og gjennomføringen av aktiviteten:

- Safe Zephyrus Working Environment Manual
- HSE Programme Document, SP-302-11, Appendix 3 – Working Environment Committee Structure
- General Health Risk Assessment Safe Boreas, February 2015 – 8.2 Health Risk Assessment for Job Categories og 8.3 Health Risk Matrixes
- Chemical Health Risk Assessment, July 2016
- Task Evaluation and Toolbox Talk Record
- Job Descriptions Manual – Shipboard Management Organisation, CP-502-01-40, revision 1 23/03/15, Medic and Safety Officer
- Weekly Accomodation Inspection Report 23.10.2016
- Organizational chart
- SZ Crew Profile Abbreviation List
- Safe Zephyrus Safety Delegate Services
- Safe Zephyrus POB 25.10.16-28.10.16
- SZ Crew Profile
- Overview of most exposed groups 009_001.PDF
- Copy of Safe Zephyrus Planned internal audits
- Incident Overview since start of contract
- Working Environment List of Governing Documentation
- WEC Structure
- VM-615-57 Safe Zephyrus WEM
- Crew Health; Safety & Environment Meeting 9.12.2016, 26.9.2016 og 7.10.2016
- Overview of Occupational Health Surveys and Risk Assessments On Safe Zephyrus since AoC Award
- Training and Competence Matrix Safe Zephyrus, Crew Training and Competence 13.4.2016
- Oversikt over gjennomgåtte kurs for relevant personell

Vedlegg A

Oversikt over intervjuet personell.